

Hodnocení oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta	Olga Hučková		
Vedoucí práce	M.A.Bohuslav Stránský		
Obor/ateliér	Multimedia a design / Vizuální komunikace		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2008/2009
Název práce	E-learning a grafické uživatelské rozhraní edukační aplikace		

Tabulka A - hodnotí náročnost tématu, nikoli zpracování

Hodnocení náročnosti tématu:	Úroveň		
	nadprůměrná	průměrná	podprůměrná
Teoretické znalosti		X	
Praktické zkušenosti		X	
Sběr a zpracování podkladů a vstupních dat		X	
Specifické nároky tématu (originalita, rozsah, statistické zpracování dat, interpretace závěrů apod.)		X	

Tabulka B - hodnotí úroveň zpracování tématu

Kritéria hodnocení práce:	Úroveň			
	nadprůměrná	průměrná	podprůměrná	nelze hodnotit
Splnění cíle práce	X			
Samostatnost při zpracování	X			
Metodologická kvalita postupu		Y		
Úroveň teoretické části	X			
Práce s literaturou (citace)		X		
Úroveň analytické části	X			
Adekvátnost použitých metod		X		
Úroveň návrhu řešení (realizace)	X			
Jazyková úroveň práce	X			
Formální úroveň (text, grafy, tabulky)		X		
Přehled literatury (rozsah, kvalita)	X			
Jiné kritérium (novost, přínos praxi)		V		

Hodnocení v jednotlivých kritériích označte znakem X v příslušné úrovni.
(Obraťte, prosím, list a pokračujte v hodnocení na druhé straně formuláře.)

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Hodnocení oponenta bakalářské práce - praktická část

Jméno a příjmení studenta	Olga Hučková		
Vedoucí práce	M.A.Bohuslav Stránský		
Obor/ateliér	Multimédia a design / Vizuální komunikace		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2008/2009
Název práce	E-learning a grafické uživatelské rozhraní edukační aplikace		

Oponentský posudek bakalářské práce E-learning a grafické uživatelské rozhraní edukační aplikace autor práce: Olga Hučková, 2009

Textová část

Zadáním této bakalářské práce je prozkoumat pojem e-learning, popsat vývoj oboru, nastínit jeho budoucnost a především se pokusit o návrh zajímavého grafického prostředí (GUI) pro studijní program. Autorka ve všech ohledech odvedla dobrou práci a níže popsané nedostatky určitě nejdou na její konto. Vývoj oboru je podaný zajímavě a souhlasím s tím, že budoucnost výuky cizích jazyků tkví v rozumném propojení běžné face-to-face výuky a doplňkového studia on-line (nikoli tedy v extrémní poloze, kdy by studenti cizích jazyků měli k dobrému zvládnutí jazyka dospět výhradně skrze monitor počítače). V budoucích letech bude určitě nabývat na významu i zmiňovaný m-learning, ale ani ten určitě není spásou sám o sobě a musí být kombinován s přítomností na hodině nebo jiným aktivním používáním jazyka. Co podle mě mělo v práci také zaznít je, že v určitých směrech (vepisování poznámek rukou, otisk osobního přístupu k zvýrazňování) je stále nepřekonatelným médiem papír.

Pravdu má autorka také v popisu příšerného designu mnoha výukových programů (především těch které se prodávají na CD nosičích a používají off-line). Zde bych poznamenal, že mizerná grafika alespoň koresponduje s kvalitou dotyčných programů a vytváří tak svého druhu kongeniální propadák. Uhlazená grafika mnoha jiných programů zakrývá úplně stejně podřadný obsah. Již dlouho podezírám většinu vydavatelství, že jimi vydávané jazykové učebnice a programy tvoří především grafici (navíc mizerné úrovně) a pouze okrajově se na nich podílí tvůrci obsahu. Vycházím z toho, že textový obsah třisetstránkových učebnic by při uložení ve formátu txt vydal zhruba na dvě hustě potištěné strany A4 a ani ty bych ke studiu nedoporučoval.

Při posuzování kvality vybraných webů vychází autorka z toho, že jejich obsah je tvořen zkušenými lektory a měl by tedy po stránce informativní být nenapadnutelný. Není. Multimediální prostředí je pro mnohé studenty velmi svůdné a ti často přestávají klást nároky na samotný obsah. Následný nulový přínos takového studia pak přičítají vlastní neschopnosti (alespoň těch málo studentů, kteří u podobného stylu výuky dlouhodobě vydrží; většina studentů po úvodním vzepětí sil a nevyhnutelném polevení přejde časem na jiný produkt ze stejné dílny). Musím navíc přiznat averzi k webům typu vyuka.lide.cz, na nichž se shromažďují uživatelé neschopni samostatného kritického náhledu na věc s tendencemi k vzájemnému plácání se po zádech (což ladí s množstvím obrázků a celkovou rozjásaností této a podobných stránek).

Jelikož se autorka od standardního přístupu k výuce nijak neodchyluje, neřeší tím pádem ani základní, vše ostatní zastiňující problém. Tím je skutečnost, že zde diskutovaný styl výuky nevede a ani nemůže vést k uchopení cizího jazyka jako prostředku běžné každodenní komunikace (je směřován spíše na skládání typizovaných zkoušek, jež jsou s danými produkty úzce propojeny). Zmíněný přístup je totiž ve všech svých podobách založen na několika stále stejných tematických okruzích a základních gramatikách a tyto omílá, jako by byly vryty do kamene (že sem tam do okruhu 'technologie' přihodí nějaké to nové udělátko na věci nic nemění). Daný styl výuky může snad vést k rudimentárnímu zvládnutí jazyka, ale pouze za předpokladu neúměrného vypětí sil a velké dávky talentu (kterými je takto téměř kriminálně mrháno).

Praktická část

Autorce nelze ani v nejmenším vyčítat, že se popsaným trendům přizpůsobila. Z hlediska svého oboru nemůže nahlédnout žalostné úrovně obsahu podobných projektů. Jejím úkolem není sestavení kompletního výukového programu, do něhož by sama vkládala obsah, což ostatně v textové části sama přiznává. Za cíl má spíše vytvoření grafického rámce, do něhož by šel časem umístit kvalitní obsah. Tímto se dostávám k jádru pudla. Otázkou totiž je, zda je vůbec možné vyučovat cizí jazyk

čistě pomocí grafiky (jakkoli dobře exekované) a přiložených doplňovacích cvičení. Rozlehlá - a bezesporu klíčová - část slovní zásoby je totiž graficky nezpůsobitelná (mám na mysli slova jako „zmatený“, „úkol“ nebo „přehánět“) a podobné projekty jsou tedy nuceny ji ignorovat (což činí s nenesitelnou lehkostí). Totéž platí pro gramatiku a strukturu vět. I ty se člověk musí učit v textové podobě. Dokážu si nicméně představit ulehčení takového studia pomocí hezkého grafického prostředí a to autorka nabízí.

Součástí praktického řešení jsou i testy, I zde musím vyjádřit pochybnost nad tím, zda právě tudy vede cesta k lepší aktivní angličtině. Dovolím si předpokládat, že konkrétně při studiu angličtiny si v dnešním světě nemůžeme klást nižší cíl než dlouhodobě komunikovat v celých větách na relativně solidní úrovni. Propast zejména mezi schopností doplnit předložku do jednoduché věty a uměním vést několikaminutovou konverzaci v daném jazyce je vnitřním okem nepřehlédnutelná. Opakuju, že není ani v nejmenším vinou autorky, že se drží dlouhodobě prosazovaného (a stejnou dobu selhávajícího) přístupu, který na studenty klade nesmyslně nízké nároky a drží si je tak jako stále odběratele dalších a dalších produktů.

Určitým problémem je z mého pohledu i zbytečné uvádění všeobecně známé slovní zásoby. Kdo dnes neví jak se anglicky řekne televize nebo stůl? Odvážil bych se s trochou nadsázky tvrdit, že jedinec, který dokáže dvakrát rychle kliknout myši a zároveň nezná podobnou slovní zásobu má jen pramalou šanci tento handicap odstranit jinak než reinkarnací (určitě se mu to nepovede pomocí studia obrázků).

Přes vše výše řečené se mi z grafického hlediska projekt jeví jako zajímavý, včetně výběru fontů a ikon. Pokud by se však měl odlišit od desítek a stovek podobně laděných projektů, bylo by potřeba provést určité změny:

a) začlenit do něj delší spojení / celé věty, obsahující důležité gramatické jevy, klidně ve vztahu k tomu či onomu tematickému okruhu (příklad krátké konverzace vztahující se k televizi: *musím se na tohle dívat, mami? - nemusíš se dívat na nic. - ale nic jiného nedávají. - no tak co kdybys to vypnul a šel spát? - ale budou se mi zdát zlé sny. - tak ses neměl dívat na horory*), to vše včetně nápovědy jak gramatické tak i v oblasti slovní zásoby; to obratem vyžaduje začlenění češtiny, čemuž se podobné projekty obvykle snaží vyhnout (mnozí studenti trpí scestnou představou, že učebnice mají být sepsány kompletně v daném jazyce včetně vysvětlivek)

c) omezil bych doplňovačky nebo bych je výrazně ztížil; tvrdě nabyté vědomosti se lépe vryjí do paměti), úplně bych pak odstranil automatické procentuální hodnocení, které bych nechal na každém jednotlivém studentu (ostatně v jeho zájmu je, aby si z projektu odnesl co nejvíce; šízení je z jeho pohledu kontraproduktivní)

e) v konečném důsledku bych vytvořil prostor, v němž se student může pohybovat dlouhodobě, vracet se k problematice, která se neuchytila napoprvé a průběžně si osvěžovat nabyté znalosti (v ideálním případě s možností označovat si pasáže hodné návratů či zvládnuté okruhy)

f) poznámka závěrem: případné obohacení o konverzačně pojaté komiksy by umožnilo uvést na scénu dříve zmíněnou abstraktní slovní zásobu

Závěrečné hodnocení

Teoretická část je zpracována kvalitně a poukazuje na stávající trendy i nedostatky e-learningu. Uvítal bych menší průzkum toho jak přínosný e-learning ve stávající podobě skutečně je, především ve srovnání s jinými formami studia, a zda jeho přínos není přeceňovaný (případně jak by mohl a měl do budoucna překročit svůj stín).

Praktická část není zbytečně přeplácaná, pro začínajícího studenta může být v tomto směru dobře čitelná a snadno se v ní bude orientovat. U pokročilejších studentů by možná nebylo od věci přidat do okolí více podnětů. Vytvářet tedy náročnější cvičení doprovázené nápovědou a třeba i náhodně generovanými prvky, vytvářejícími v mysli studenta potřebné souvislosti. Celkově je však grafika decentně provedená, což především v případě méně pokročilých studentů určitě není na škodu.

Návrh hodnocení: velmi dobře

V Uherském Hradišti dne 20.5. 2009

Milan Šácha